

Gemeente van de Here Jezus, gasten,

1.1

Ik ben niet zo'n sociale dominee, denk ik... U had volgens mij veel meer verwacht dat ik mee zou doen in allerlei gezelligheid. "De dominee werd gemist in de gemeente", hoorde ik meer dan eens. Ik kwam niet zoveel langs als er verwacht werd. Ik was niet zo'n binnen-wip-dominee. En 's zondags in de kerk was ik zo bezig met de dienst die ik moest leiden, dat ik hier in de hal ook niet altijd evenveel oog en oor voor u had. Ik voelde dat u dat wel verwachtte. Ik ben niet zo'n sociale dominee, denk ik.

1.2

En dat kon me soms best wel 's aanvliegen! En dan kwam de vraag heel sterk boven: "ben ik dan eigenlijk wel geschikt als dominee?" Dat hoort toch bij het plaatje van een dominee, wat we gewend zijn: de dominee heeft een belangrijke sociale functie en wordt in de huizen verwacht. Maar als ik daar dan niet zo aan beantwoordde, ben ik dan eigenlijk wel geschikt als dominee?! Die vraag kon me soms behoorlijk aanvliegen. En dat ik ook wel 's dacht, dat ik misschien maar beter wat anders kan gaan doen, waar ik meer geschikt voor ben.

2.1

Tegelijk maakte die vraag wel wat wakker in me: **wat hoort een dominee eigenlijk te doen?** Wat wordt van je verwacht als je predikant bent van een gemeente? Je zou het heel kort zo kunnen zeggen, denk ik: *Je bent door Jezus Christus geroepen. En Hij geeft je een opdracht, waar je mee bezig moet.*

Zo zijn we 6 jaar geleden ook met elkaar begonnen. We zijn toen met elkaar aan de voeten van apostel Paulus gaan zitten, om te luisteren wat nodig is in de gemeente van Christus. We keren vandaag weer terug naar dat moment, aan Paulus' voeten. We luisteren nog 's goed naar apostel Paulus en proberen afgelopen 6 jaar daarmee te belichten.

2.2

Maar dan moeten we eerst even wat misverstanden opruimen. Want we luisteren met elkaar naar *het afscheid van apostel Paulus met de gemeente van Efeze*.

- Toen vorige week een journaliste vroeg waar ik m'n afscheidspreek over zou houden, vertelde ik haar dat ik dit stuk wil oppakken: dat afscheid van apostel Paulus en Efeze. En toen zei ze: "dus zoals Paulus afscheid neemt van Efeze, neem jij afscheid van Almkerk?" Nee! Dat bedoel ik dus niet. Laat dat even heel helder zijn, broeders en zusters: ik ben geen apostel. En zo wil ik me hier ook niet opstellen! Zo bedoel ik dat niet vanmorgen. Laat daar geen misverstand over ontstaan. *Ik zie mij als een van die oudsten die aan Paulus voeten gaat zitten. Zó wil ik me vanmorgen met u opstellen.*
- Nog iets, waar geen misverstand over moet komen. Paulus kondigt aan dat hij gevangen zal worden genomen. Nou, dat wil ik u vanmorgen ook niet vertellen. Of ik heb iets goed gemist, of ze hebben daar in Bunschoten me nog niet alles vertelt, maar onze verhuizing

naar Bunschoten betekent volgens mij geen gevangenschap! Hooguit gevangen in een tijdelijke pastorie...

- En dan nog iets wat anders is dan dat afscheid van Paulus: Hij zegt dat hij die mensen uit Efeze niet meer terug zal zien. Nooit meer. Nou, dat hoop ik toch niet voor onze relatie. Ik hoop dat ik nog wel een keertje mag komen preken in uw gemeente, die me zo dierbaar is geworden!
- En nog één ding wat we niet gaan doen... Ik ga niet zeggen hoe we nou op basis van dit bijbelstuk afscheid moeten nemen. "Ze vielen Paulus om de hals en kusten hem." Die oudsten dus, die mannen. Vielen Paulus om de hals en kusten hem. Ziet u dat zometeen al gebeuren? De ouderlingen en ik elkaar om de hals vliegen en kussen? Dan zullen er wel wat wenkbrauwen gefronst worden. Als je dat op tv ziet in Egypte ofzo, vinden we dat heel normaal, dat mannen elkaar kussen. Maar hier, wij Nederlanders... Zal niet zo gauw gebeuren, lijkt me.

3.1

Dat allemaal gaan we het dus niet over hebben vanmorgen. Wat wél? Ik wil me in de preek dus als één van de oudsten van de gemeente aan de voeten van apostel Paulus gaan zitten en luisteren naar zijn instructie.

Want dit is een ontzettend belangrijk moment, wat hier gebeurt in Handelingen 20! Het is het afscheid van de apostel, die ze niet meer zullen ontmoeten. **De gemeente van Efeze moet het voortaan gaan doen zonder apostel Paulus.**

Apostel Paulus die heel direct door Jezus zelf in de kraag was gegrepen. Op weg naar Damascus. En Jezus had met Paulus deze bedoeling: *"Hij is het instrument dat ik gekozen heb om mijn naam uit te dragen onder alle volken en heersers en onder al de Israëlieten."* Dat was het unieke van Paulus en ook van de andere apostelen: heel direct door Jezus Christus uitgekozen, onderwezen en met die grote opdracht de wereld ingestuurd. Om de wereld te winnen voor Christus. Christus wil zijn hand op de wereld leggen. De effecten waren ook duidelijk zichtbaar geworden in Efeze. Er was een gemeente van Christus ontstaan. Oudsten aangesteld. Paulus had er drie jaar lang onderwezen en die gemeente begeleidt. Een intense band tussen hem en de gemeente van Efeze. En nou zou hij vertrekken en ze zouden 'm nooit meer terugzien.

Dat is een emotioneel moment! En niet alleen omdat ze iemand die ze lief hadden zouden kwijtraken. Helemaal, **omdat ze nu gemeente moesten zijn zonder apostel in de buurt.** Ze konden niet meer even bij apostel Paulus aanbellen om te vragen hoe dit of dat zit en wat past bij wat de Here Jezus wil. Dat kon niet meer. Er brak nu een tijd aan voor de gemeente zonder apostelen in de buurt. Dat maakt dat afscheid van Paulus met Efeze extra ingrijpend.

Daar op dat strand begint precies de situatie waar wij ook in zitten. En de hele kerk wereldwijd. Wij moeten het doen zonder die apostelen van Jezus zelf in de buurt. Hoe zorg je dan goed voor de gemeente?! Daar geeft Paulus nu instructies voor. Voor de tijd dat de christelijke gemeente de apostelen niet meer in de buurt heeft. Ook belangrijke instructies voor ons in 2011. Een heel belangrijk moment!

3.2

Daarom nog 's even goed luisteren naar Paulus vanuit wat we met elkaar gedaan hebben in afgelopen 6 jaar!

Het eerste wat Paulus dan tegen die oudsten van Efeze zegt (vs. 27): **"Ik heb immers mijn uiterste best gedaan om u vertrouwd te maken met Gods wil."** Daar was Paulus op gespitst. Daar ging hij helemaal voor. Kennelijk moesten die oudsten en de gemeente dát te pakken krijgen: vertrouwd worden met Gods wil.

Waar moet je aan denken bij "Gods wil"? Nou, als je 's gaat zoeken wat Paulus allemaal vertelt op andere plekken,

- dan gaat dat over God, die de wereld geschapen heeft. God, die de wereld veroordeeld na de zondeval door mensen, God die redding gaat regelen.
- Begint bij Abraham, dat wordt het volk Israël, loopt uit op Jezus, die de apostelen verzameld,
- en nadat Jezus naar de hemel is gegaan, stuurt hij zijn discipelen erop uit. "Maak alle volken tot mijn leerlingen en leer hen zich te houden aan al wat ik jullie geboden heb." Daar ben ik mee bezig, zegt Paulus.

Dus... **dat is het hele verhaal wat de bijbel open legt.** Vanaf dat God de wereld schiep. De weg die God daarna met de wereld gaat. God die alle macht in hemel en op aarde aan zijn Zoon geeft. En God die eens alles nieuw zal maken. Dat hele verhaal! Gods plan.

Dat bedoelt Paulus met: **"Ik heb mijn uiterste best gedaan om u vertrouwd te maken met Gods wil."** Met Gods plan. Met het doorkrijgen in wat voor gigantisch gebeuren van God wij zitten hier in de gemeente van Christus. In de Efezebrief zegt Paulus het zo: **"God is bezig alles in de hemel en op aarde onder één hoofd samen te brengen, onder Christus."** En dat zie je gebeuren waar een gemeente ontstaat, waarin mensen onder Christus willen staan en leven. Dát is waar Paulus mee begint tegen die oudsten in Efeze.

3.3

Als ik daar in het echt op het strand had gezeten tussen die oudsten uit Efeze, had ik nu m'n op gestoken. En mijn eerbiedige vraag aan Paulus: **"Apostel Paulus, ik ben u zeer dankbaar dat u dat plan van God bij ons erin hebt geprent. En we gaan echt proberen van daaruit voor de gemeente te zorgen. Maar hoe moet dat nou als u er niet meer bent?! Straks vergeten we belangrijke stukjes. U weet hoe dat gaat: We onthouden vooral wat wijzelf belangrijk vinden. Dus hoe houden we dat nou zuiver vol in de gemeente, als u er niet meer bent?"**

Wat zou Paulus gezegd hebben? Het NT bestond toen nog niet. Paulus zou op het volgende gewezen hebben:

- Zorg dat je vertrouwd raakt met de wet en de profeten - wat wij het OT noemen. Daarin wordt al een groot stuk van Gods plan getekend. En dat OT dat vertelt heel veel over de Redder, de Messias, Jezus.
- Verder schrijven wij, apostelen, namens Jezus ook brieven aan de gemeenten die ontstaan. Zorg dat je die goed bewaard en kent. Dat is het NT geworden, kunnen wij nu zeggen!

Het OT en het NT bij elkaar. "Vertrouwd raken met Gods wil" betekent voor vandaag: "Raak thuis in de bijbel!"

3.4

Dan gaat Paulus verder met instructies aan die oudsten uit Efeze.

- 'Zorg voor uzelf en voor de hele kudde'. Hoe zorg je voor jezelf en de hele kudde? Dat kan van alles zijn. **Maar dat begint met zelf vertrouwd te raken met Gods wil.** En dáár de gemeente mee willen vullen. "Raak thuis in de bijbel". Jongens, we moeten goed door hebben waar we onderdeel van uitmaken. Van Gods plan. Daarvoor moet je thuis raken in de bijbel.
- Paulus heeft het over *'de gemeente, die God geworden heeft door het bloed van zijn eigen Zoon'*. Waarom moest Jezus sterven? Waarom liet God dat gebeuren? Nou, wil je dat goed snappen, moet je dat hele plan van God kennen. Vanaf de schepping, wat er mis ging en hoe God het door Jezus Christus weer gaat recht zetten. Raak thuis in de bijbel! Dan kan ook ineens die elektrische schok door je heen gaan: dus wij als gemeente, door God opgericht. Duur gekocht door het sterven van zijn geliefde Zoon. De gemeente, een club om heel zuinig op te zijn en zorgvuldig mee om te gaan. De gemeente, zo'n onstuimige club met zoveel soorten mensen, zoveel verschillende levensverhalen. U hebt mij laten delen in heel wat diepe gebrokenheid. Maar hier bij elkaar gezet onder Christus als Hoofd. Door Christus duur gekocht. Meegenomen door God in zijn geding om de wereld onder Christus te brengen, te temmen. Op weg naar de dag dat Hij zijn kerk als zijn 'bruid' zal ontvangen. *Als zijn bruid*. De gemeente als 'bruid van Christus'. Hoe praat je, hoe kijk je naar je bruid. Durf jij anders te praten over de bruid van Christus? Dit ga je alleen te pakken krijgen, als je dat plan van God door de bijbel heen gaat zien. De gemeente, gezet in Gods grootse verhaal. Waar God zijn hand op gelegd heeft. Daarom een club om heel zuinig op te zijn! Zorg voor de hele kudde! Dat ze dit grote verhaal zien en te pakken krijgen. Raak thuis in de bijbel.
- Nog een instructie van Paulus aan die oudsten van Efeze. Ze kunnen niet achterover gaan leunen. "Woeste wolven zullen binnendringen, die de kudde, de gemeente niet zullen ontzien. Uit uw eigen kring zullen mensen voortkomen die de waarheid verdraaien. Wees daarom waakzaam en vergeet niet... hoe ik u steeds weer raad heb gegeven." Woeste wolven. Heb je wel 's een plaatje gezien van een woeste, grommende wolf? Daar wordt je bang van. Deze woorden van Paulus maken onrustig. En wat precies die woeste wolven toen in Efeze waren, laat ik nu liggen. Ik zie zelf vandaag ook een woeste wolf. Het probleem is alleen, dat we zomaar het idee hebben dat het een zachte, ongevaarlijke knuffelbeer is.

Ik bedoel dit: ons hele leven is opgeknipt in stukjes. Zo werkt dat. We scheiden privé van werk. Zo hebben we allemaal hokjes, kamertjes waar we een stukje van ons leven leven. En geloof kan ook een kamertje krijgen. Daar ga je naar binnen om bijbel te lezen, te bidden tot God, in dat kamertje ga je naar de kerk en ben je heel serieus bezig met geloof. Maar als je dat kamertje uitgaat, trek je de deur achter je dicht en ga je met de andere dingen van je leven bezig. Met je geld, je werk, waar jij je tijd aan geeft, je vrienden, je seksualiteit. En daar heeft geloof en God niet zoveel mee te maken. Daar ben je alleen heel serieus mee bezig als je dat ene kamertje binnen gaat.

En dat is heerlijk geloven! Heerlijk een warm gevoel krijgen bij geloof en God in dat ene kamertje. En daarna heerlijk overgaan naar die andere wereld. Geloven als iets wat je zelf kan inrichten, op jouw manier, zoals het jou bevalt. En een ander moet daar niet te kritisch overdoen. Dat bedoel met een fijn geloof, niet bedreigend, bevestigend, strelend. Een zachte knuffelbeer.

Maar ondertussen is het een woeste wolf. Want het verscheurt het plan van God, die álles, ook jouw en mijn hele leven onder Christus' gezag wil brengen. Christus wil het over jouw hele leven te zeggen hebben, niet alleen in dat ene kamertje. Als jij God in dat kamertje stopt, verneder je God, maak je jezelf tot God... En zo verscheurt ons leven in hokjes als een woeste wolf de gemeenteleden en daarmee de gemeente van Christus. Trekt het je weg van Christus.

Ik hoop dat u dit herkent, dat dit een sterke trek is in ons leven en de plek van geloven daarin. Bloedjelink!

Maar hoe moet het dan? Ja, dat ga je pas zien als je thuis raakt in de bijbel. En ziet hoe de hele wereld van God is. Ook jouw hele leven. En hoe God de wereld wil redden door alles onder Christus de Opgestane te brengen. Dát moet je eerst doorkrijgen. Dan ga je wel aanvoelen dat het wringt in je leven. Opnieuw gaat het daarnaar terug, waar Paulus zich zo voor ingezet heeft: "Vertrouwd maken met Gods wil."

4.1

"Raak thuis in de bijbel". Daar hangt het al jaren. Als uiting van waar we als kerkenraad alle jaren door aan hebben willen werken. Toen we hiermee begonnen zeiden we in de kerkenraad: *"Dit is de ruggengraat van de gemeente!"*

En als je ruggengraat stevig is, kan je je rug recht houden. Iemand met rugklachten voelt wel aan hoe belangrijk je ruggengraat is voor je hele functioneren van je lichaam. Als kerkenraad wilden we inzetten op het versterken van de ruggengraat van het lichaam van Christus, door 'raak thuis in de bijbel'. In de verwachting dat dat een uitstraling geeft naar allerlei kanten.

Wat hebben we een mooie avondjes gehad tijdens de cursus "Raak thuis in de bijbel". 8 avonden lang door het grote verhaal van de bijbel heengaan. De helft van de belijdende leden heeft de cursus doorlopen. Heel veel! En de uitstraling is niet precies te meten in cijfers. Maar ik proefde het in opmerkingen.

- een tijd terug werd er in de christelijke pers een stevige discussie gevoerd over kind- of volwassendoop. Eén van u, die de cursus had doorlopen, merkte tegen me op: *"die mensen zouden eens de cursus 'raak thuis in de bijbel' moeten volgen, dan zie je vanzelf hoe de kinderdoop daar helemaal in past."* Die cursus geeft dus een plek aan andere belangrijke christelijke onderwerpen!
- iemand anders, die cursus had gedaan, ging ineens anders naar preken luisteren en wat je van preken mag verwachten. Uitstraling!
- regelmatig klonk het vol verwondering: Wat is God toch groots, geduldig en trouw!
- en bijna iedereen die de cursus deed wilde meer hiervan.

Die cursus maakte dus wat los en ging z'n werk doen. Helaas is het nooit gelukt om een vervolg hierop te doen. Want het is natuurlijk niet klaar met één cursus!

4.2

Broeders en zusters, hier ligt mijn diepe overtuiging. Waar ik geloof, dat ik me moet inzetten in opdracht van Jezus Christus. Om aan zijn lichaam te bouwen. Ik hoop vanuit dat werken aan de ruggengraat ook uitstraling te hebben gehad naar allerlei ander gemeentewerk. Ook in de pastorale zorg en in het jeugdwerk. Blijf dit ook vragen van een nieuwe dominee als u die beroept! Om deze vloer uit te bouwen.

5.

Voordat Paulus vertrekt, vertrouwt hij de oudsten met de gemeente toe aan God en aan het evangelie van zijn genade. Neergelegd in de bijbel. Paulus vertrouwt de gemeente toe aan God en zijn Woord. Dát bouwt de gemeenschap, dát zal het beloofde erfdeel schenken.

Bij God zijn ze in goede handen, weet Paulus. Ook al zal hij zelf zich niet meer kunnen geven voor deze gemeente. En heeft hij op stevige gevaren voor de gemeente gewezen. Bij God blijven ze in goede handen.

Ook wij, als we uit elkaar gaan. En wij allebei een nieuwe weg moeten vinden. God gaat door met u. U bent toch in zijn grootse verhaal gezet? En Jezus Christus regeert. Hij heeft alle macht in hemel en op aarde. Hij noemt u zijn lichaam. Hij verzorgt u. In dat vertrouwen zal je groeien, als je met elkaar thuis raakt in de bijbel als Gods Woord.

Amen